

Як одержати компенсацію фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі?

23.09.2020р. Урядом прийнято постанову Кабінету Міністрів України № 859 «Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі» та скасовано постанову Кабінету Міністрів України від 29.04.2004р. № 558 «Про затвердження Порядку призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги».

Затверджений постановою Порядок встановлює механізм призначення і виплати компенсації за догляд (далі — компенсація), що призначається фізичній особі, яка надає соціальні послуги з догляду без провадження підприємницької діяльності на непрофесійній основі, без проходження навчання та дотримання державних стандартів соціальних послуг особам із числа членів своєї сім'ї, які спільно з нею проживають, пов'язані спільним побутом, мають взаємні права та обов'язки (далі — соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі) та є:

особами з інвалідністю I групи;

дітьми з інвалідністю;

громадянами похилого віку з когнітивними порушеннями;

невиліковно хворими, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися;

дітьми, яким не встановлено інвалідність, але які є хворими на тяжкі перинатальні ураження нервової системи, тяжкі вроджені вади розвитку, рідкісні орфанні захворювання, онкологічні, онкогематологічні захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкі психічні розлади, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гострі або хронічні захворювання нирок IV ступеня, дітьми, які отримали тяжку травму, потребують трансплантації органа, потребують паліативної допомоги відповідно до переліку тяжких захворювань, розладів, травм, станів, що дають право на одержання державної допомоги на дитину, якій не встановлено інвалідність, надання такій дитині соціальних послуг, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2018 р. № 1161 (Офіційний вісник України, 2019 р., № 9, ст. 306).

Компенсація не призначається:

1) фізичним особам, які надають соціальні послуги особам, зазначеним у пункті 1 цього Порядку, якщо такі особи отримують:

соціальні послуги з догляду вдома, паліативного, стаціонарного догляду;

виплати на догляд відповідно до **Законів України "Про загальнообов'язкове державне соціальне страхування", "Про державну соціальну допомогу особам, які не мають права на пенсію, та особам з інвалідністю", "Про пенсійне забезпечення осіб, звільнених з військової служби, та деяких інших осіб", "Про державну соціальну допомогу особам з інвалідністю з дитинства та дітям з інвалідністю"** (крім осіб з інвалідністю з дитинства I групи);

2) фізичним особам, які надають соціальні послуги та отримують допомогу на догляд відповідно до **Закону України "Про психіатричну допомогу"**;

3) фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду без провадження підприємницької діяльності на професійній основі.

Для отримання компенсації фізичною особою, яка надає соціальні послуги, подаються до структурного підрозділу заява про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі та документи у паперовій або електронній формі.

Особою/законним представником особи, яка потребує надання соціальних послуг, подається заява про згоду отримувати соціальні послуги від фізичної особи, яка надає соціальні послуги.

Якщо заяву про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі подає законний представник особи, яка потребує надання таких послуг, заява про згоду отримувати соціальні послуги не подається.

Перелік документів, необхідних для надання (отримання) компенсації:

1) у паперовій формі:

заяви про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі;

заяви про згоду отримувати соціальні послуги

Під час подання заяв про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі та про згоду отримувати соціальні послуги пред'являється паспорт громадянина України або інший документ, що посвідчує особу (посвідка на постійне проживання/посвідчення біженця/посвідчення особи, яка потребує додаткового захисту, - для іноземця та особи без громадянства);

заява про перерахування коштів із зазначенням рахунка в установі банку або номер поштового відділення;

копія свідоцтва про народження дитини (у разі надання соціальних послуг з догляду на непрофесійній основі дитині);

декларація про доходи та майновий стан (заповнюється на підставі довідок про доходи кожного члена сім'ї) за формою, затвердженою Мінсоцполітики. У декларації також зазначається інформація про склад сім'ї заявника;

копія акта огляду медико-соціальною експертною комісією (для осіб з інвалідністю);

висновок лікарської комісії медичного закладу щодо потреби в догляді громадян похилого віку внаслідок когнітивних порушень за формою, затвердженою МОЗ;

висновок лікарської комісії медичного закладу щодо потреби в догляді невиліковно хворих осіб, які через порушення функцій організму не можуть самостійно пересуватися та самообслуговуватися, за формою, затвердженою МОЗ;

копія медичного висновку про дитину з інвалідністю віком до 18 років за формою, затвердженою МОЗ;

довідка про захворювання дитини на тяжке перинатальне ураження нервової системи, тяжку вроджену ваду розвитку, рідкісне орфанне захворювання, онкологічне, онкогематологічне захворювання, дитячий церебральний параліч, тяжкий психічний розлад, цукровий діабет I типу (інсулінозалежний), гостре або хронічне захворювання нирок IV ступеня про те, що дитина отримала тяжку травму, потребує трансплантації органа, потребує паліативної допомоги, що видана лікарсько-консультативною комісією лікувально-профілактичного закладу в порядку та за формою, встановленими МОЗ;

копія рішення суду про обмеження цивільної дієздатності або визнання недієздатною особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі (для недієздатних осіб та осіб, цивільна дієздатність яких обмежена);

копія рішення суду або органу опіки та піклування про призначення опікуна або піклувальника особі, якій надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі (для опікунів або піклувальників);

2) в електронній формі:

заяви про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі;

заяви про згоду отримувати соціальні послуги;

декларації про доходи та майновий стан (заповнюється на підставі довідок про доходи кожного члена сім'ї) за формою, затвердженою Мінсоцполітики. У декларації також зазначається інформація про склад сім'ї фізичної особи, яка надає соціальні послуги, та відомості про членів її сім'ї (прізвище, власне ім'я та по батькові (за наявності), сімейний стан, число, місяць і рік народження, серія (за наявності) та номер паспорта громадянина України чи документа, що підтверджує право на постійне проживання в Україні (для іноземця та особи без громадянства), документ, що засвідчує реєстрацію у Державному реєстрі фізичних осіб - платників податків (картка платника податків), або дані про реєстраційний номер облікової картки платника податків з Державного реєстру фізичних осіб - платників податків, внесені до паспорта громадянина України;

відомості про свідоцтво про народження дитини (серія, номер, дата видачі, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) дитини, прізвище, ім'я, по батькові (за наявності) батьків);

скановані копії документів, зазначених в абзацах восьмому — чотирнадцятому підпункту 1 пункту 7 цього Порядку, з урахуванням категорії особи, яка потребує надання соціальних послуг.

Якщо в державних електронних інформаційних ресурсах наявні необхідні відомості, відповідні документи/копії не подаються. Зазначені відомості, необхідні для призначення компенсації, отримуються органом, що приймає рішення про призначення компенсації:

через систему електронної взаємодії державних електронних інформаційних ресурсів;

через інформаційні системи або бази даних;

шляхом надіслання запитів до власників (розпорядників) зазначених відомостей.

На заяви та відомості, що подаються в електронній формі, накладаються електронні підписи, які базуються на кваліфікованих сертифікатах відкритих ключів фізичної особи, яка надає соціальні послуги, та особи/законного представника особи, яка потребує надання соціальних послуг.

Фізична особа, яка надає соціальні послуги, отримує тільки одну компенсацію незалежно від кількості осіб, за якими вона доглядає.

Яким є розмір компенсації?

Розмір компенсації відповідно до статті 13 Закону України “Про соціальні послуги” обчислюється як різниця між прожитковим мінімумом на одну особу в розрахунку на місяць, установленим законом на 1 січня календарного року, в якому надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, та середньомісячним сукупним доходом фізичної особи, яка надає соціальні послуги, за один квартал, який передує місяцю, що є попереднім до місяця звернення із заявою про згоду надавати соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі.

Компенсація призначається на 12 місяців і виплачується щомісяця.

Середньомісячний сукупний дохід фізичної особи, яка надає соціальні послуги, визначається із застосуванням автоматизованого обміну даними між інформаційно-телекомунікаційними системами органів влади, підприємств, установ, організацій та обчислюється шляхом ділення середньомісячного сукупного доходу сім'ї цієї особи на

кількість осіб, які входять до складу сім'ї, згідно з Методикою обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг, затвердженою наказом Мінсоцполітики від 17 травня 2022 р. № 150.

Виплата компенсації припиняється у разі:

1) зміни місця проживання/перебування особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, чи фізичної особи, яка надає соціальні послуги;

2) смерті особи, якій надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі;

3) смерті фізичної особи, яка надавала соціальні послуги;

4) отримання особою, якій надаються соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі, соціальних послуг з догляду вдома, паліативного, стаціонарного догляду або перебування такої особи на повному державному утриманні;

5) перебування фізичної особи, яка надає соціальні послуги, за межами України понад 30 календарних днів.

До 30-денного періоду перебування за кордоном не включаються дні перебування фізичної особи, яка надає соціальні послуги, разом з особою, яка потребує надання соціальних послуг, на лікуванні за кордоном, що підтверджується відповідними документами.

Порядок надання відомостей стосовно фізичних осіб, які надають соціальні послуги, про перетин державного кордону або перебування за межами України в період отримання компенсації визначається законодавством;

б) перебування фізичної особи, яка надає соціальні послуги, на стаціонарному або санаторно-курортному лікуванні протягом 30 календарних днів.

Нормативно - правові акти, які регулюють порядок надання компенсації:

- Закон України «Про соціальні послуги»;

- Бюджетний Кодекс України;

- Постанова Кабінету Міністрів України від 23.09.2020р. № 859 Деякі питання призначення і виплати компенсації фізичним особам, які надають соціальні послуги з догляду на непрофесійній основі»;

- Наказ Міністерства соціальної політики України від 17.05.2022р. № 150 «Про затвердження Методики обчислення середньомісячного сукупного доходу сім'ї для надання соціальних послуг».

Прийом документів для оформлення адресних державних соціальних допомог здійснюють спеціалісти департаменту соціальної політики в:

- Територіальному відділенні Центру адмінпослуг "Прозорий офіс" (Вишенька) за адресою: пр-т. Космонавтів, 30 (II поверх), телефони: 097-101-58-40, 063-856-62-72, 50-91-33;

- Територіальному відділенні Центру адмінпослуг "Прозорий офіс" (Замостя): вул. Замостянська, 7, (II поверх), телефони: 097-101-45-18, 093-190-83-93, 50-86-77.